

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering - distans **Poäng: 3,0 hp**

Kurskod: FÖ149G

Delkurs: Tentamen, 3,0 hp

Datum: 2025-08-22

Skrivtid: 14:15 – 17:30

Ansvarig lärare: Joachim Samuelsson

Berörda lärare: Joachim Samuelsson, Anders Johansson

Hjälpmedel Miniräknare.

Anvisningar

- Skriv namn och personnummer i början av det dokument du lämnar in.
- Ta nytt blad för varje fråga
- För att erhålla poäng måste beräkningarna redovisas
- Använd inte röd penna
- Numrera lösbladen löpande
- Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta

Poänggränser

Maxpoäng: 20
Väl godkänd: 15 - 20
Godkänd: 10 - 14,5
Underkänd: 0 - 9,5

Fråga 1

(3 poäng)

Inom ekonomistyrning finns det olika synsätt på värdeskapande i organisationer. Två olika synsätt är aktieägarperspektivet samt intressentperspektivet.

Förklara innebörden av dessa två begrepp och ge exempel på hur dessa olika perspektiv kan påverka beslut i ett företag.

Fråga 2.

(2poäng)

Dupontformeln ger en överskådlig sammanfattande och förklarande bild av ett företags lönsamhet. Dupontformeln baseras på två underliggande nyckeltal som påverkar räntabiliteten.

Vilka är dessa nyckeltal.

Fråga 3.

(3 poäng)

Omsättningstillgångarna hos Kassaflöde AB uppgår till 500 tkr, varav likvida medel uppgår till 80 tkr, kundfordringar 270 tkr och varulager 150 tkr. Anläggningstillgångar uppgår till 900 tkr. Skulderna uppgår till 900 tkr, där 50% är långfristiga skulder och 50% är kortfristiga skulder.

- a) Beräkna kassalikviditeten
- b) Beräkna balanslikviditeten
- c) Är likviditeten god?

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 4.

(3 poäng)

Ett företags har en skuldsättningsgrad som på 4.
Hur hög är företagets soliditet?

Fråga 5.

(2 poäng)

Hävstång AB planerar vilken nivå av skuldsättning som de bör ha i sin egen verksamhet. De prognostiserar att de kan generera räntabilitet på totalt kapital om 10 % och att de kan låna pengar till en ränta om 5 %. Vad blir deras räntabilitet på eget kapital om de finansierar sin verksamhet med 10 % eget kapital och 90 % skulder.

Fråga 6.

(7 poäng)

Staffan Österberg funderar på att starta eget. Han vet att han är duktig på att sticka och funderar på att öppna en försäljning av egenstickade kvalitetsstrumpor. Han har redan fått kontakt med intresserade kunder som saknar kvalitetsstrumpor.

Staffan kan själv satsa 110 000 kronor i rörelsen.

Han har blivit lovad ett lån i banken på 210 000 kr till en ränta på 5 %.

Amortering skall ske med 70 000 kr i slutet av varje år med början år 1.

Staffan tänker betala alla löpande räkningar kontant för att slippa dra på sig fler skulder.

All försäljning kommer att ske kontant.

Han kan köpa en liten lämplig lokal i centrum. Den kostar 200 000 kr i inköp; avskrivningstid 20 år (fortsättning nästa sida).

I övrigt räknar Staffan med att följande ska hända under det första året:

- Försäljning av strumpor 580 000 kr
 - Kontantinköp av kvalitetsgarn 240 000 kr
 - Vid årets slut finns ett osålt lager kvar av garn 20 000 kr
 - Kontantinköp av strumpstickor och tillbehör 50 000 kr
 - Lokal: årlig avgift och driftskostnader 100 000 kr
 - Övriga kostnader 40 000 kr
- a) Upprätta en resultatbudget för det första verksamhetsåret. (2 p)
- b) Upprätta en likviditetsbudget för det första verksamhetsåret. (2 p)
- c) Upprätta en balansbudget per den 31/12 det första verksamhetsåret. (2 p)
- d) Vilket råd skulle du vilja ge Staffan när du beaktar resultat- och likviditetsbudgeten inför det andra verksamhetsåret? (1p)

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{skulder}}$$

Skuldsättningsgrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totala tillgångar}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$